

Stanowisko nr 1

Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Częstochowie

z dnia 28 lutego 2024 roku

w sprawie pełnienia jednoosobowych dyżurów przez pielęgniarki i położne w zakładach leczniczych

Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych w Częstochowie otrzymuje coraz więcej próśb o interwencję w sprawie stosowania jednoosobowych obsad pielęgniarek i położnych podczas obsadzania dyżurów w zakładach leczniczych.

Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych w Częstochowie wyraża stanowczy sprzeciw przy stosowaniu takich praktyk.

Jednoosobowy dyżur stanowi zagrożenie dla zdrowia i życia zarówno pacjentów, jak i personelu medycznego oraz uniemożliwia właściwą realizację procedur medycznych.

Jednoosobowe obsady na dyżurach są w sprzeczności z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1971 r. – Kodeks Pracy (Dz.U. z 2023 r. poz. 1465), a także przepisami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy z dnia 26 września 1997 r. (Dz.U. Nr 169, poz. 1650) kodeksu pracy i BHP.

Zgodnie z art. 6. i 7 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz.U. z 2023 r. poz. 1545):

- każdy pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych, odpowiadających wymaganiom aktualnej wiedzy medycznej (art. 6 ust. 1 cyt. Ustawy),
- pacjent ma prawo żądać, aby udzielająca mu świadczeń zdrowotnych pielęgniarka (położna), zasięgnęła opinii innej pielęgniarki (położnej) (art. 6 ust. 3 pkt 2 cyt. Ustawy),
- pacjent ma prawo do natychmiastowego udzielenia świadczeń zdrowotnych ze względu na zagrożenie zdrowia lub życia (art. 7 ust. 1 cyt. Ustawy),
- w przypadku porodu pacjentka ma prawo do uzyskania świadczeń zdrowotnych związanych z porodem (art. 7 ust. 2 cyt. Ustawy).

Jednoosobowe obsady uniemożliwiają skorzystanie z ustawowej przerwy w pracy, o której mowa w art. 134 § 1 Kpc jeżeli dobowy wymiar czasu pracy pracownika:

1) wynosi co najmniej 6 godzin - pracownik ma prawo do przerwy w pracy trwającej co najmniej 15 minut;

2) jest dłuższy niż 9 godzin - pracownik ma prawo do dodatkowej przerwy w pracy trwającej co najmniej 15 minut;

3) jest dłuższy niż 16 godzin - pracownik ma prawo do kolejnej przerwy w pracy trwającej co najmniej 15 minut.

Należy zwrócić uwagę, iż wprowadzenie jednoosobowych dyżurów nie będzie co do zasady powodować zmniejszenia ustawowych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych na poszczególnych Oddziałach. Spełnienie tego wymogu nie może jednak usprawiedliwiać wprowadzenia jednoosobowych dyżurów bowiem pozostają one w sprzeczności z ww. przepisami.

Jednym z głównych powodów wprowadzania jednoosobowych dyżurów są kwestie finansowe, a dokładniej redukcja kosztów zatrudnienia. Jednakże w placówkach medycznych optymalizacja dotycząca kosztów zatrudnienia nie powinna stanowić nadrzędnego celu, bowiem takim jest świadczenie pomocy medycznej.

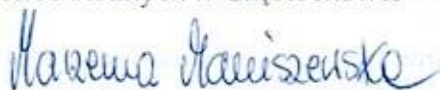
Wprowadzenie planowanych zmian nie pozwoli na sprawowanie opieki z należytą starannością i z zachowaniem bezpieczeństwa pacjentów podczas ww. dyżurów. Jedna pielęgniarka nie jest bowiem w stanie zapewnić należytej opieki wszystkim pacjentom. Pielęgniarki mają stały i zarazem najszybszy kontakt z pacjentami. To one są najszybciej powiadamiane o pojawieniu się nowych dolegliwości, do nich też, poza wykonywaniem zabiegów i prowadzeniem dokumentacji, należy stać nadzór nad stanem zdrowia pacjentów. Należy mieć na uwadze również inne nagłe lub nieprzewidziane sytuacje, które mogą wymagać wsparcia drugiej pielęgniarki.

Powyższe uzasadnia zwrócenie się w trybie pilnym do dyrektorów zakładów leczniczych o niezwłoczne podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania pełnienia jednoosobowych dyżurów przez pielęgniarki i położone.

Sekretarz

Okręgowej Rady

Pielęgniarek i Położnych w Częstochowie

Marzena Maniszewska

Przewodniczący

Okręgowej Rady

Pielęgniarek i Położnych w Częstochowie

Tomasz Czech

RADCA PRAWNY
Maciej Koterski